

مدیر کل دفتر مخاطرات زیست محیطی سازمان زمین شناسی از سوابق مطالعات فرونشست می گوید

لایحه‌ای جدید برای پدیده‌ای قدیمی

فرونشست

مقاله به مسأله فرونشست یک پدیده بین بخشی است و تعیین تولی گری در آن نیز موضوعی مهم است

عکس: ایسنا

بخشی اعلام کرده و تعیین تولی گری در آن را هم موضوعی مهم توصیف می‌کند. مشروح گفت‌وگو با مدیر کل دفتر مخاطرات زیست محیطی سازمان زمین شناسی درباره دلایل تدوین لایحه جدید در زمینه فرونشست و شرح وظایف سازمان زمین شناسی در این حوزه در ادامه می‌آید.

از چه سالی موضوع بررسی فرانشست به سازمان زمین شناسی ابلاغ شد؟

موضوع فرونشست نخستین بار ۱۹ دی سال ۱۳۸۳ از طرف سازمان برنامه و بودجه وقت به سازمان زمین شناسی ابلاغ شد. بر اساس این ابلاغیه باید سازمان زمین شناسی مطالعات، پهن‌بندی و موضوع خطر فرونشست زمین را در کشور بررسی می‌کرد.

آیا فرونشست می‌تواند یک متولی واحد داشته باشد؟ به نظر شما چگونه باید فرونشست را مدیریت کرد؟

فرونشست، یک پدیده چند بعدی است. فرونشست در زمین شناسی انواعی دارد اما آنچه که مردم به عنوان فرونشست می‌شناسند، یک رخداد زمین‌شناسی است که در اثر یک عامل عمدتاً انسانی به‌نام برداشت بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی اتفاق می‌افتد. بنابراین ساز کار مطالعه، شناسایی و مایشی از این دست یک کار زمین‌شناسی است. معمولاً سازمان زمین شناسی در این زمینه کار می‌کند و سازمان نقشه‌برداری هم می‌تواند اعداد و ارقام ترازها را داشته باشد. در قوانین جدید نیاز نداریم، بلکه باید به سه موضوع اقدامات قانونی، فنی و فرهنگی برای کنترل فرونشست، با جدیت توجه شود. شهزای مقابله با مساله فرونشست را هم یک پدیده بین

که حداقل دوسوم دشت‌ها را شامل بر منابع آب زیرزمینی رخ می‌دهد. وقتی تغذیه و تخلیه با هم همگام نباشند، فرونشست ایجاد می‌شود. ما هر مخاطره زمین شناسی را که بررسی می‌کنیم صرفاً دنبال بررسی آن نیستیم بلکه می‌خواهیم راهکاری پیدا کنیم. برای کنترل فرونشست باید فشار را از منابع آب زیرزمینی برداریم. مدیریت آب در اختیار وزارت نیرو است و بهره‌برداران مختلف کشاورزی، صنعت و خدمات شهری دارد، ولی در نهایت هر کاری انجام می‌شود باید متولی آب مجوز گرفته شود و متولی آب باید راهکارهای اجرایی را پیاده و فرونشست را کنترل کند. از این جنبه اگر نگاه کنیم، فرونشست یک رخداد زمین شناسی است. ۲۰ سال است که در سازمان زمین شناسی جوانب مختلف آن بررسی می‌شود. دانشگاهها و پژوهشگرها روی آن کار کرده‌اند، اما در نهایت سازمانی که باید کاری انجام دهد که فرونشست بیشتر گسترش نیابد، متولی آب کشور است؛ خواه و ناخواه فرونشست موضوعی است که نهادهای مختلفی در کشور را درگیر می‌کند.

فرونشست به عهده کدام دستگاه گذاشته شده است؟

از زمان لایحه مطلع هستید؟ تولی گری فرونشست به عهده کدام دستگاه گذاشته شده است؟

از جزئیات آگاه نیستیم. واژه تولی گری در ایران سازمان منابع طبیعی داریم. مجموعه راه‌هم باید در اجرای پروژه‌های مقابله با فرونشست دخیل بدانیم؟ می‌خواستیم به این نکته هم اشاره کنم، اگر بخواهیم مسأله را به‌سبب همه‌جا، طرح‌های تغذیه سفره‌های زیرزمینی در سازمان منابع طبیعی اجرا می‌شود. سازمان زمین شناسی ساز کار فرونشست را احصا می‌کند. ۶۰۹ دشت موجود در کشور بیش از ۴۰۰ دشت

پیگیری خبرنگار روزنامه ایران نشان می‌دهد سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری به‌عنوان یکی از موظفان مهم در این حوزه، اطلاعاتی از تدوین لایحه‌ای جدید در رابطه با این پدیده زمین‌شناسی ندارد

بوده است که در پانزدهمین جلسه این شورا طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی کشور با ۱۵ زیر پروژه مورد تصویب قرار گرفته است. بر اساس مصوبات این جلسه، پهنه‌بندی و بررسی مخاطرات فرونشست زمین در ۶۰۹ محدوده مطالعاتی به سازمان زمین‌شناسی محول شده است. بعد از نامه سال ۸۳ که از سمت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی این وظیفه به ما محول شده بود؛ مجدداً در سال ۱۳۹۴ مصوبه پانزدهمین جلسه شورایی عالی آب را داشتیم که از طرف وزیر نیرو به سازمان زمین شناسی ابلاغ شده است. بعد از آن در مصوبه هیأت دولت در بهمن ۱۴۰۰، سازمان زمین شناسی به مجموعه کارگروه سازگاری با کم‌آبی ملحق شد و به‌صورت خاص موضوع بررسی علل و راهکارهای پدیده فرونشست زمین و پیگیری اقدامات مرتبط، به این سازمان سپرده شد. پس هم‌اکنون سه سند بالادستی وجود دارد که سازمان زمین شناسی را متولی مطالعات پدیده فرونشست اعلام می‌کند. ماهیت این پدیده چند دستگاہی است. تولی گری را قانون به نوعی بر اساس آخرین مصوبه هیأت دولت به کارگروه سازگاری با کم‌آبی داده است و انا نقض سازمان‌ها را مشخص کرده است و وظیفه همه دستگاهها هم مشخص است.

با توجه به اینکه وضعیت همه دستگاه‌ها مشخص است، چه لزومی به تدوین لایحه جدید وجود دارد؟

واقعاً نمی‌دانم. مصاحبه‌ای که من خواندم به نظر می‌آید شاید به خاطر اینکه هیچ یک از اسناد بالادستی تا فرونشست زمین در دشت‌های کشور وجود ندارد. اگر سرانگ وزارت نیرو بروید، می‌گویید نمی‌توانیم چاه‌ها را ببندیم زیرا بهره‌بردار باید آگاه باشد. وقتی ۸۰ تا ۹۰ درصد آب را در بخش کشاورزی صرف می‌کنیم، اگر کشاورز کمک نکند، وزارت نیرو هم نمی‌تواند کاری انجام دهد. لایحه‌ای از سمت دولت در ارتباط با فرونشست به مجلس رفته است. همه دستگاهها در تدوین لایحه حضور داشتند؟

بله در جریان هستیم، اما اینکه لزوماً بگویم صد درصد موافق یا مخالف آن هستیم، نه. فقط نمایندند ما در جلسات حضور داشته است.

از زمان لایحه مطلع هستید؟ تولی گری در ایران سازمان منابع طبیعی داریم. مجموعه راه‌هم باید در اجرای پروژه‌های مقابله با فرونشست دخیل بدانیم؟ می‌خواستیم به این نکته هم اشاره کنم، اگر بخواهیم مسأله را به‌سبب همه‌جا، طرح‌های تغذیه سفره‌های زیرزمینی در سازمان منابع طبیعی اجرا می‌شود. سازمان زمین شناسی ساز کار فرونشست را احصا می‌کند. ۶۰۹ دشت موجود در کشور بیش از ۴۰۰ دشت

خشکسالی تقریباً پیوسته مواجه شده است و در این بازه زمانی خشکسالی‌های پیوسته‌ای داشته‌ایم، البته، آن وسط هر از گاهی سال پرآب هم داشتیم. در چنین شرایطی طبیعتاً مصرف افزایش یافته و ورودی آب کم شده است. پس فشار بر منابع آب زیرزمینی شدت یافته است. از نظر من ممکن است قانون جدیدی بیاید و به بهبود شرایط کمک کند، ولی صرف قانون‌گذاری به تنهایی این مشکل را حل نمی‌کند. اکثر مصوبات گذشته را درست اجرا می‌کردیم، مشکلات کمتر بود زیرا ما فرونشست را می‌شناسیم. مسأله اینجا است که ما آب کم داریم اما زیاد برداشت می‌کنیم. اگر بتوانیم این مسأله ساده را مدیریت کنیم، موفق می‌شویم فرونشست را کنترل کنیم. برای مدیریت این پدیده، به فرایند پیوسته‌ای از اقدامات قانونی، فنی و فرهنگی نیاز داریم. از بعد اقدامات قانونی، باید برای مقابله با فرونشست قوانین محکمی داشته باشیم. به نظر من قوانین در این حوزه کافی است. عده‌ای می‌گویند قوانین کافی نیست. اشکالی ندارد، قوانین بیشتری داشته باشیم. از بعد فنی باید سازگار کم مصرف کردن و ابزار آن را در اختیار مردم و بهره‌برداران قرار دهیم. باید کشاورزان و شهروندان تجهیز به ابزاری شوند که آب کمتری مصرف کنند. باید تمهیدی بیاوریم که هدررفت آب در سامانه‌های انتقال کمتر شود. ضمن این که بازچرخانی و موارد دیگر که در کارگروه‌ها به جزء بررسی می‌شود، مد نظر قرار گیرد. از نظر فرهنگی هم باید مسائل حل شود، زیرا فرونشست ارتباط با برداشت بی‌رویه از آب زیرزمینی است. این منبع جلوی چشم مردم نیست و به همین دلیل، خیلی باطل از گذشته وجود داشته که ما یک مجموعه عظیمی از آب در زیر زمین داریم که هرچه بپمپ کنیم تمام نمی‌شود. منابع زیرزمینی مثل یک سد جلوی چشم مردم نیست که خالی شدن آنها را ببینند. از سوی دیگر باران کم است و واقعاً آب نداریم. ما همواره فشار بپمپ‌ها و عمق چاه‌ها را افزایش دادیم.

واقعاً نمی‌دانم. مصاحبه‌ای که من خواندم به نظر می‌آید شاید به خاطر اینکه هیچ یک از اسناد بالادستی تا فرونشست زمین در دشت‌های کشور وجود ندارد. اگر سرانگ وزارت نیرو بروید، می‌گویید نمی‌توانیم چاه‌ها را ببندیم زیرا بهره‌بردار باید آگاه باشد. وقتی ۸۰ تا ۹۰ درصد آب را در بخش کشاورزی صرف می‌کنیم، اگر کشاورز کمک نکند، وزارت نیرو هم نمی‌تواند کاری انجام دهد. لایحه‌ای از سمت دولت در ارتباط با فرونشست به مجلس رفته است. همه دستگاهها در تدوین لایحه حضور داشتند؟

بله در جریان هستیم، اما اینکه لزوماً بگویم صد درصد موافق یا مخالف آن هستیم، نه. فقط نمایندند ما در جلسات حضور داشته است.

از زمان لایحه مطلع هستید؟ تولی گری در ایران سازمان منابع طبیعی داریم. مجموعه راه‌هم باید در اجرای پروژه‌های مقابله با فرونشست دخیل بدانیم؟ می‌خواستیم به این نکته هم اشاره کنم، اگر بخواهیم مسأله را به‌سبب همه‌جا، طرح‌های تغذیه سفره‌های زیرزمینی در سازمان منابع طبیعی اجرا می‌شود. سازمان زمین شناسی ساز کار فرونشست را احصا می‌کند. ۶۰۹ دشت موجود در کشور بیش از ۴۰۰ دشت

بله در جریان هستیم، اما اینکه لزوماً بگویم صد درصد موافق یا مخالف آن هستیم، نه. فقط نمایندند ما در جلسات حضور داشته است.

زلزله خاموش در تهران

استان تهران رکورددار فرونشست زمین در جهان است. حلیاسادات حسینی، سرپرست اداره کل محیط زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران با بیان این مطلب از فرونشست زمین به عنوان زلزله خاموش یا سرطان زمین یاد کرد و در گفت‌وگو با سایت شهر گفت: براساس آمار در جنوب، مرکز و دشت‌های غرب و جنوب غرب استان تهران شاهد بیشترین فرونشست زمین هستیم.

به گفته وی، تغییر اقلیم، گرمایش جهانی، کمبود منابع آبی، بارگذاری و برداشت بیش از حد از منابع آب زیرزمینی، خشکسالی‌های متوالی و برداشت بی‌رویه آب و حفر چاه‌های متعدد برای تأمین آب شرب، نشست زمین بر اثر حفر تونل برای گسترش خطوط مترو در تهران از جمله علل ایجاد فرونشست در کلانشهر تهران است.

آنگونه که این مسئول می‌گوید: داده‌های کارشناسان نشان می‌دهند که به دلیل نابودی آبخیزان‌ها، دشت ورامین با پهنه‌ای افزون بر ۲۰۰ کیلومتر مربع فرونشست زمین داشته که با توجه به نزدیکی راه‌ان تهران مشهد به این کستره، سازه‌های پیونددار با راه‌ان در معرض خطر هستند.

است. در موزه کلاه فرنگی که موزه رشتی دوزی این شهر است، هنرمندان به‌صورت زنده هنر دست خود را در معرض نمایش می‌گذارند. در کنار ورود ارزبایان یونسکو، تعدادی نمایش و مراسم آیینی مقابل سازمان فرهنگی-ورزشی شهر برگزار خواهد شد. هفته‌ها (پنجشنبه‌ها) نیز بازار هنر صنایع دستی در بخش‌های مختلف این شهر برگزار می‌شود. ۲ خانه کارآفرینی صنایع دستی با مدیریت خانم صدیقی و خانم مقدسی نیز برای آموزش و ترویج صنایع دستی در این شهر راه‌اندازی شده و مشغول به کار است. همچنین بخشی از ساختمان فرهنگی، ورزشی شهرداری شهر رشت به هنرمندان برای فروش صنایع دستی اختصاص داده شده است. ارگان‌های نظیر استانداری، شهرداری، شورای شهر و سایر دستگاه‌ها مانند فنی و حرفه‌ای و کمیته امداد و... دلسوزانه کار پای بوده و تمامی تلاش خود را برای ثبت جهانی رشت انجام می‌دهند.

طبق گفته مصطفی خانعلی نژاد معاون هنرهای سنتی و صنایع دستی استان گیلان به «ایران»، در حال حاضر ۲۷ هزار و ۵۰۰ هنرمند در استان گیلان فعال هستند که از این تعداد حدود ۴ هزار ۳۱ نفر تحت پوشش بیمه قرار دارند. در شهر رشت نیز حدود ۵ هزار هنرمند صنایع دستی فعالیت می‌کنند که از این تعداد بیش از ۶۰۰ هنرمند تحت پوشش بیمه قرار دارند.

خبر در خبر

ایسنا امیر قاسمی رئیس ستاد کرد شگری شهرداری تهران گفت: با توجه به اینکه تنها ۴ مسیر مصوب در حوزه گردشگری کوهستان در شهر تهران و در منطقه یک قرار دارد، قرار شد با همکاری سازمان ورزش، تمامی مسیرها در این زمینه شناسایی شود تا در سال آینده تعداد این مسیرها به ۱۰ مسیر برسد.

ایسنا سمیه رفیعی رئیس فراکسیون محیط زیست مجلس شورای اسلامی گفت: شفاف و ثابت نبودن استانداردهای زیست محیطی در کشور موجب برخورد‌های سلیقه‌ای مدیران و از بین رفتن اعتماد عمومی، امنیت سرمایه گذاری و تخریب محیط زیست و منابع طبیعی می‌شود.

ایسنا مهدی خادم‌ثانی، مدیرکل دفتر پسماند سازمان حفاظت محیط زیست گفت: در برنامه جدید شهرداری تهران مدیریت پسماند در قالب چهار پهنه شهری با هدف کاهش انتقال و دفن پسماندها در سایت آزادکوه برنامه‌ریزی شده است.

ایسنا علیرضا خزائلی، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان قزوین گفت: مراتب ثبت ملی ۳ اثر در فهرست میراث ملی طبیعی ابلاغ شده که این آثار شامل درخت پسته باغستان سنتی قزوین، چنار کهنسال روستای عبدالآباد و چنار روستای ملاکلاویه الموت شرقی هستند.

ایسنا روح‌الله بهشتی‌فرد، دوستدار میراث فرهنگی با اشاره به اینکه در گذر زمان به دلیل عدم مرمت اصولی پل قدیم شهرستان دزفول در مسیر تخریب قرار گرفته، تصریح کرد: پل قدیم دزفول به قدری وضعیت نابسامانی دارد که هر لحظه بیم فرو ریختن قسمت‌هایی از آن وجود دارد.

ایسنا علی‌داری، معاون میراث فرهنگی گفت: فقط برای معاونت میراث فرهنگی سالانه ۱۵ هزار میلیارد تومان نیاز داریم، اما بودجه سال آینده برای کل وزارت میراث فرهنگی تنها ۳ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است.

ایسنا ابوالفضل اسماعیلی، معاون گردشگری و سرمایه‌گذاری خراسان شمالی گفت: با توجه به نزدیک شدن به ایام نوروز ۱۴۰۲، خانه‌های مسافر در استان ساماندهی می‌شوند. در حال حاضر ۱۰ هتل، ۱۱ میهمان‌پذیر، ۴۰ اقامتگاه بوم‌گردی، ۶ خانه مسافر، ۲ مجتمع گردشگری و ۲ هتل در خراسان شمالی مشغول به فعالیت هستند.

تئتریک

لیلامرگن خبرنگار

حجت الاسلام والمسلمین محمد آقامیری رئیس کمیته عمران شورای شهر تهران از تدوین لایحه‌ای برای فرونشست زمین و ارسال آن به مجلس خبر می‌دهد؛ لایحه‌ای که به گفته او نواقص موجود در قوانین مرتبط با فرونشست زمین را رفع خواهد کرد، البته پیگیری خبرنگار روزنامه ایران نشان می‌دهد سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری به‌عنوان یکی از موظفان مهم در این حوزه، اطلاعاتی از تدوین لایحه‌ای جدید در رابطه با این پدیده زمین‌شناسی ندارد. آیا واقعاً در حوزه فرونشست زمین با کمبود قوانین روبه‌رو هستیم؟ آیا نیاز به تدوین قوانین جدید در این رابطه وجود دارد؟ این‌گونه به نظر می‌رسد طراحان لایحه فرونشست به دنبال تعیین متولی واحد برای این پدیده هستند. آیا چنین دیدگاهی برای کنترل پدیده فرونشست نتیجه‌بخش است؟ آن طور که رضا شهزای مدیرکل دفتر مخاطرات زیست محیطی و مهندسی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور به «ایران» می‌گوید: قوانین در این حوزه کافی است و از آنجا که پدیده فرونشست در کشور را کاملاً می‌شناسیم، برای مقابله با آن به قوانین جدید نیاز نداریم، بلکه باید به سه موضوع اقدامات قانونی، فنی و فرهنگی برای کنترل فرونشست، با جدیت توجه شود. شهزای مقابله با مساله فرونشست را هم یک پدیده بین

معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی کشور در گفت‌وگو با «ایران» از جهانی شدن صنایع دستی ۳ شهر و یک روستا در مسیر جهانی شدن

صنایع دستی ۳ شهر و یک روستا در مسیر جهانی شدن

گزارش دو

بیتا میرعظیمی خبرنگار

برای شرکت در هفتمین جشنواره صنایع‌دستی فجر در تهران حضور دارند و پس از اختتامیه از این شهرها و روستای کاندیدای ثبت جهانی دیدار خواهند کرد.

شاخص‌های توسعه محور

طبق گفته مریم جلالی، رئیس شورای عالی یونسکو روز یکشنبه وارد ایران شده و پس از شرکت در اختتامیه جشنواره، به همراه ۳ ارزبایان دیگر، از این شهر و روستا دیدار خواهند کرد. آنها روز جمعه به کاشان خواهند رفت و پس از بازدید از این شهر، عازم شهرهای رشت، اهواز و بوشهر خواهند شد. ۴ ارزبایان یونسکو تبعه کشورهای هند و کویت هستند و به همراه یک ارزبای داخلی (ویدا توحیدی) طی ۱۰ روز از این ۳ شهر و یک روستا بازدید می‌کنند و نظیر نهایی خود را در رأی‌گیری اولین مجمع شورای جهانی ارزبایان اعلام خواهند کرد. معاون صنایع دستی کشور، عمدت‌ترین تفاوت مؤلفه‌های ثبت جهانی صنایع دستی با ثبت جهانی میراث ناملموس را به ارتباط تنگاتنگ آن با توسعه و معیشت مردم مرتبط دانسته و می‌گوید: اکثری از صنایع دستی در شورای جهانی صنایع دستی ثبت می‌شود که به توسعه منطقه و معیشت مردم گره خورده و رونق آن شهر یا روستا را در پی داشته باشد.

روی ریل جهانی شدن

۴ ارزبای یونسکو در روزهای ۷ و ۶ اسفند به شهر رشت آمدند و از صنایع دستی این شهر دیدن خواهند کرد. تأیید شهر رشت به عنوان صنایع دستی نیز بستگی به نظر ارزبایان دارد و به هیچ وجه قابل پیش‌بینی نیست. ۲ احتمال وجود دارد: شاید ارزبایان یونسکو در گام اول این شهر را برای ثبت جهانی تأیید نکنند یا تأیید آن را در مرحله‌ای بعد و پس از گرفتن ایراداتی، ثبت جهانی را منوط به حل مشکلات و ایرادات کنند. در هر صورت ما همگی تلاش خود را برای ثبت جهانی این شهر انجام داده و امیدواریم این اتفاق مبارک طی چند هفته آینده صورت گیرد.

زیرساخت‌ها آماده است

این مقام مسئول به «ایران» می‌گوید: هم اکنون ۵ شهر صنایع دستی در جهان وجود دارد. در صورت انتخاب شهر رشت، این شهر به عنوان پنجاه و یکمین شهر صنایع دستی در جهان ثبت جهانی شد. شهر رشت در صورت ثبت جهانی بعد از اصفهان و شیراز به عنوان سومین شهر صنایع دستی در کشور معرفی خواهد شد.

شرایط و زیرساخت‌ها برای ثبت جهانی رشت به عنوان شهر جهانی صنایع دستی می‌گوید: برای رسیدن به این هدف باید میدانی یادگیری به نام صنایع دستی در این شهر ایجاد شود. به همین دلیل نمایشگاه و فروشگاه‌های صنایع دستی مختلفی در خیابان پیرسرا راه‌اندازی شده است؛ در حقیقت این خیابان تبدیل به گذر صنایع دستی شهر شده است. تابلوی معرفی این گذر نیز هم به زبان فارسی و هم انگلیسی در خیابان نصب شده

است. مصطفی خانعلی نژاد معاون هنرهای سنتی و صنایع دستی استان گیلان، می‌گوید: ۴ ارزبای یونسکو در روزهای ۶ و ۷ اسفند به رشت می‌آیند و از صنایع دستی این شهر دیدن خواهند کرد. تأیید شهر رشت به عنوان صنایع دستی نیز بستگی به نظر ارزبایان دارد و به هیچ وجه قابل پیش‌بینی نیست. ۲ احتمال وجود دارد: شاید ارزبایان یونسکو در گام اول این شهر را برای ثبت جهانی تأیید نکنند یا تأیید آن را در مرحله‌ای بعد و پس از گرفتن ایراداتی، ثبت جهانی را منوط به حل مشکلات و ایرادات کنند. در هر صورت ما همگی تلاش خود را برای ثبت جهانی این شهر انجام داده و امیدواریم این اتفاق مبارک طی چند هفته آینده صورت گیرد.

طبق گفته مصطفی خانعلی نژاد معاون هنرهای سنتی و صنایع دستی استان گیلان به «ایران»، در حال حاضر ۲۷ هزار و ۵۰۰ هنرمند در استان گیلان فعال هستند که از این تعداد حدود ۴ هزار ۳۱ نفر تحت پوشش بیمه قرار دارند. در شهر رشت نیز حدود ۵ هزار هنرمند صنایع دستی فعالیت می‌کنند که از این تعداد بیش از ۶۰۰ هنرمند تحت پوشش بیمه قرار دارند.